Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30970

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i, bireylerin spor etkinliklerini tüketme, izleme veya bu faaliyetlere kat?lma motivasyonlar?n? de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, Kerem Y?ld?r?m ?im?ek (2010) taraf?ndan orijinal bir yabanc? ölçe?in Türk kültürüne uyarlama çal??mas? sonucunda kullan?ma sunulmu?tur. Ölçek, özellikle Türk ekstrem sporcular?n?n spor tüketimine yönelik içsel ve d??sal güdü kaynaklar?n? belirlemeyi hedeflemektedir.

Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in dört temel faktörden ve toplam 39 maddeden olu?tu?unu göstermi?tir. Yüksek düzeyde iç tutarl?l?k güvenirli?i sergileyen bu araç, spor bilimleri, pazarlama ve spor psikolojisi alanlar?nda motivasyonel ara?t?rmalar için sa?lam bir temel sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i, spor psikolojisi, ekstrem sporlar, motivasyon, tüketim, faktör analizi, güvenirlik, geçerlik, spor sosyolojisi.

Yazarlar

Kerem Y?ld?r?m ?im?ek

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin spor faaliyetlerini tüketme veya bu faaliyetlere kat?lma arkas?ndaki motivasyonel etkenleri sistematik olarak ölçmektir. Uyarlama çal??mas?, özellikle Türk popülasyonunda, spor tüketiminin alt?nda yatan psikolojik ve sosyal ihtiyaçlar? tespit etmeye odaklanm??t?r.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve spor bilimleri uzmanlar?na, spor kat?l?m?n? veya izleyicili?i etkileyen dört ana güdüleyici boyutu (spora dayal?, zihinsel sa?l?k, sosyal ve ki?isel ihtiyaçlar) derinlemesine inceleme f?rsat? sunmaktad?r. Bu sayede spor pazarlamas?, spor yönetimi ve spor psikolojisi alanlar?nda uygulamal? ç?kar?mlar elde edilebilir.

Yap?

Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i, spor tüketimini yönlendiren çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, dört temel faktör veya alt boyuttan olu?maktad?r. Bu faktörler, bireyin sporla olan ili?kisinin farkl? motivasyonel kaynaklar?n? temsil eder.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar ?unlard?r:

Spora Dayal? ?htiyaçlar: Sporun do?as? gere?i sa?lad??? heyecan, performans ve rekabet gibi

ARABPSYCHOLOGY.COM

unsurlardan kaynaklanan güdüler.
Zihinsel Sa?l?k ?htiyaçlar?: Stres azaltma, rahatlama, zihinsel meydan okuma ve psikolojik iyi olu?a yönelik güdüler.
Sosyal ?htiyaçlar: Ba?kalar?yla etkile?im kurma, ait olma, sosyal kabul görme ve grup dinami?i gibi sosyal çevre kaynakl? güdüler.
Ki?isel ?htiyaçlar: Ki?isel geli?im, özgüven art???, ba?ar? hissi ve kendini gerçekle?tirme gibi bireysel hedeflere yönelik güdüler.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen istatistiksel analizler, bu arac?n teorik olarak öngörülen yap?ya uygun oldu?unu göstermi?tir. Yap?lan aç?klay?c? faktör analizi (AFA), ölçe?in 39 maddeden olu?an ve dört temel faktörü içeren bir yap? sergiledi?ini ortaya koymu?tur.

Bu dört faktörlü yap?, spor tüketim motivasyonunun farkl? yönlerini kapsayarak, ölçe?in kavramsal olarak sa?lam bir temele oturdu?unu desteklemektedir. Faktör yükleri ve faktörler aras? korelasyonlar, maddelerin ilgili olduklar? alt boyutlar? yeterince temsil etti?ini do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach's Alpha katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in bütünü için hesaplanan iç tutarl?k güvenirlik katsay?s? yüksek bulunmu?tur (α = 0.928). Bu de?er, ölçe?in maddelerinin genel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Madde-toplam korelasyon katsay?lar?, ölçek maddelerinin iç tutarl?l??a katk?s?n? incelemek için kullan?lm??t?r. Bu katsay?lar 0.33 ile 0.94 aras?nda de?i?mektedir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin genel olarak yüksek düzeyde korelasyon gösterdi?ini ve ölçe?in güçlü bir yap?sal güvenirli?e sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türk ekstrem sporcular? üzerindeki uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerli?i için aç?klay?c? faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?na benzer ?ekilde dört ana faktör alt?nda toplanan 39 maddelik bir yap?y? desteklemi?tir.

Elde edilen dört faktörlü yap?, spor tüketim güdülerinin teorik olarak öngörülen boyutlar?n? istatistiksel olarak do?rulam?? ve ölçe?in Türk kültüründe spor tüketim güdülerini geçerli bir ?ekilde ölçebilece?ini kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 39 maddeden olu?an, Be?li Likert tipi derecelendirme formu.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Sporcular ve spor tüketicileri.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, özellikle ekstrem sporlarla ilgilenen bireylerin spor tüketim güdülerini ölçmek için yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireylerin spor tüketimine yönelik ifadeleri, 1 (Kesinlikle Kat?lm?yorum) ile 5 (Kesinlikle Kat?l?yorum) aras?nda de?i?en bir ölçekte derecelendirmeleri istenmektedir. Puanlar?n yüksek olmas?, ilgili faktördeki motivasyon düzeyinin yüksek oldu?unu gösterir.

Derecelendirme Detaylar?:

(1) Kesinlikle Kat?lm?yorum
(2) Kat?lm?yorum
(3) Ne Kat?l?yorum/Ne Kat?lm?yorum
(4) Kat?l?yorum
(5) Kesinlikle Kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Spor motivasyonu, spor sosyolojisi, ekstrem sporlar, iç tutarl?l?k, yap? geçerli?i, Likert ölçe?i, spor psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresleri: keremys@anadolu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Kerem Y?ld?r?m ?im?ek (Anadolu Üniversitesi ile ili?kilendirilmi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2010 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?i kullanmak isteyen

ARABPSYCHOLOGY.COM

ara?t?rmac?lar?n, sorumlu yazar Kerem Y?ld?r?m ?im?ek ile ileti?ime geçmeleri tavsiye edilir. Telif haklar? ve kullan?m ücretleri hakk?nda kesin bilgi için yazar ile do?rudan ileti?im kurulmal?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: spor-tuketim-gudusu-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

?im?ek, K. Y. (2010). Türk ekstrem sporcular? için Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i'nin güvenirlik ve geçerlik çal??mas?. *Celal Bayar Üniversitesi Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5*(3), 97-106.

Makalenin Dergipark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Spor Tüketim Güdüsü Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

spora dayal? ihtiyaçlar
zihinsel sa?l?k ihtiyaçlar?
sosyal ihtiyaçlar
ki?isel ihtiyaçlar

ARABPSYCHOLOGY.COM